

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul *Ochișor Serghei*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Ochișor Serghei xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în xxxxx,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 145 alin. (2), lit. i), j) și 27, 172 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 05.04.2019 - 03.05.2019;
instanța de apel: 19.06.2020 - 27.10.2021;
instanța de recurs: 29.06.2022 – 12.10.2022.

Asupra admisibilității motivelor invocate în recursul ordinar, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoreiei Căușeni, sediul Central din 03 mai 2019, *Ochișor Serghei* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 145 alin. (2), lit. i), j), 27, 172 alin. (1) Cod penal și în baza acestor Legi, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod penal a fost condamnat după cum urmează:

- în baza art. 145 alin. (2), lit. i), j) Codul penal - **13** ani și **3** luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- în baza art. 27, 172 alin. (1) Cod penal - **2** ani și **5** luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui *Ochișor Serghei*, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilită pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen - **15** ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

1.1 Prin aceeași sentință a fost condamnat *Mocan Vitalii*, hotărârea în privința căruia cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

Cheltuielile judiciare în sumă de **3 658** lei, suportate la efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legale s-au trecut în contul Statului.

S-a admis parțial cererea succesorului părții vătămate Telembici Elena privind încasarea în mod solidar de la *Ochișor Serghei și Mocan Vitalii*, în beneficiul lui *Telembici Elena*, a prejudiciului moral în sumă de **60 000** lei.

Acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Telembici Elena privind încasarea prejudiciului material de la *Ochișor Serghei și Mocan Vitalii*, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. În sentința din 03 mai 2019, prima instanță a constatat în fapt că:

Ochișor Serghei, împreună cu Mocan Vitalii, la 14 ianuarie 2019, aproximativ la ora 19:00, aflându-se în construcția anexă de lângă stâna de oi, amplasată în s. xxxxx, care aparține lui Filip Ochișor, au consumat băuturi alcoolice împreună cu xxxxx. Ulterior, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmărind intenția de a-l omorî pe xxxxx, în urma unui conflict brusc apărut între aceștia, cu deosebită cruzime, în scop de răzbunare, acționând în coautorat, i-au aplicat intenționat lui xxxx mai multe lovituri cu pumnii și picioarele, pe toată suprafața corpului și câteva lovituri în regiunea capului, victima căzând la pământ.

Ochișor Serghei xxxxx urmărind scopul realizării unui act de homosexualitate cu xxxx, care în acel moment era încă în viață, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, prevăzând urmările lor și dorindu-le în mod conștient, în același timp profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra, fapt datorat loviturilor aplicate față de el, a încercat să introducă organul sexual în anusul lui xxxxx, însă din cauze independente de voința sa, nu și-a putut duce până la capăt acțiunile infracționale.

În continuarea acțiunilor criminale, Ochișor Serghei împreună cu Mocan Vitalii, l-au scos din construcția anexă pe xxxxx, care era inconștient și pentru a se asigura că acesta a decedat, Vitalii Mocan a aplicat acestuia o lovitură cu corpul de oțel al toporului în regiunea capului. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.201909C0015, din 01.04.2019, lui xxxxx i-au fost cauzate: traumă cranio-cerebrală închisă: plăgi contuze, echimoze și excoriații în regiunea capului, fractura oaselor nazale și fractura mandibulei pe dreapta, hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidiene difuz-localizate temporal pe dreapta și parietal pe stânga. Traumă contuză a toracelui, echimoze pe hemitoracele drept, hemoragii difuze în țesuturile moi ale toracelui bilateral, fracturi costale multiple bilaterale cu lezarea pleurei parietale pe dreapta, hemotorace pe dreapta 100 ml, contuzia pulmonului drept. Traumă contuză a abdomenului: ruptura lobului drept a ficatului, hemo-peritoneum 300 ml. Echimoze în regiunea gâtului pe stânga și în regiunea spatelui-care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui (unor) obiect (e) contondent(e) dur(e), cu suprafața de interacțiune limitată, într-o perioadă scurtă de timp unele față de altele, cu circa 1-4 ore până la deces, care, au legătură cauzală directă cu survenirea morții.

Astfel, acțiunile inculpatului Ochișor Serghei au fost încadrate juridic în baza art.145 alin. (2), lit. i), j) Cod penal, după indicii calificativi - "omorul unei persoane săvârșit de două persoane, cu deosebită cruzime".

De asemenea, acțiunile inculpatului Ochișor Serghei au fost încadrate juridic în baza art. 27, 172 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - *"tentativă la homosexualitate sau satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângerea fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința"*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, inculpatul Ochișor Serghei, a declarat apel împotriva sentinței, prin care a solicitat admiterea apelului din motivele de fapt și de drept indicate în apel, invocând că nu este vinovat în comiterea faptelor imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, apelul inculpatului Ochișor Serghei a fost respins, ca fiind depus peste termen.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la 21 mai 2020, inculpatul Ochișor Serghei a declarat apel împotriva sentinței.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, inculpatul nu a fost prezent la data pronunțării sentinței, solicitând prin cerere scrisă pronunțarea sentinței în lipsa sa (f. d. 139), însă a fost prezent avocatul inculpatului Pălărie Dumitru, fiindu-i înmănată la aceeași dată copia sentinței, fapt confirmat prin semnătura din recipisă (f. d. 138).

Totodată, potrivit materialele cauzei s-a constatat că la 17.05.2019, prima instanță a expediat inculpatului, în adresa Penitenciarului nr. 13 Chișinău copia sentinței (f. d. 143).

Mai mult ca atât, conform dispoziției de executare din 07.06.2019, se atestă expedierea sentinței în adresa Penitenciarului nr. 13 Chișinău, cu mențiunea că a devenit definitivă la 20.05.2019 (f. d. 146).

Astfel, instanța de apel a conchis că în speța, termenul de declarare a apelului a fost omis de către inculpatul Ochișor Serghei din circumstanțe care sunt imputabile inculpatului și nicidecum instanței de judecată.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că apelul inculpatului Ochișor Serghei nu s-a încadrat în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive ce a determinat omiterea termenului de atac nu s-a constatat, iar repunerea apelului inculpatului în terme, în prezenta speță ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 07 iunie 2022 inculpatul *Ochișor Serghei*, fără a invoca careva temeii prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod procedură penală, a solicitat casarea sentinței cu stabilirea unei pedepse mai blânde pe un termen de 10 ani închisoare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.*

Dispozițiile art.422 Cod de procedură penală, prevăd expres că *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

Din materialele dosarului rezultă că, dispozitivul deciziei atacate a fost pronunțat la 27 octombrie 2021, inclusiv în prezența inculpatului Ochișor Serghei și avocatului acestuia Chiriac Cristin, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d.213-214, vol. II), din care rezultă că, atât inculpatul Ochișor Serghei, cât și avocatul acestuia au fost înștiințați că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 17 noiembrie 2021, ora 14:00.

Astfel, Colegiul penal reține că în speță termenul de 30 zile se calculează începând cu 18 noiembrie 2021 și respectiv a fost epuizat la 20 decembrie 2021, însă recursul ordinar a fost declarat și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 07 iunie 2022 (f. d. 3, vol. III).

Din cele constatate mai sus, instanța de recurs conchide că, recursul declarat de Ochișor Serghei este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.*

Mai mult, potrivit art. 231 Cod de procedură penală, *termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.*

La acest capitol, unul dintre scopurile Legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, dispoziția art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că, admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art.422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat, din motiv că este depus peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Ochișor Serghei* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 12 octombrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie